

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE ZA SLOVENSKO PRIMORJE

Leto 2. šte. 242 - Cena 4.- lire

TRST, petek 15. marca, 1946

Uredništvo in uprava, Piazza Goldoni št. 1-1
Tel. št. 93806 93807, 93808. Rokopisi se ne vračajo

Ker so zaprli slovenske šole

IZJAVA

Pokrajinskega narodno osvobodilnega odbora za Slovensko Primorje in Trst

Glede na odlok prosvetnega oddelka Zavezniške vojaške uprave, ki proglasi vse slovenske osnovne in srednje šole v Trstu za zaprte z motivacijo, da te ne služijo svobodni namenu, ker učenci zaradi protesta nad zločinom v Skednju zadnje dva dni niso obiskovali pouka, Pokrajinski narodno osvobodilni odbor za Slovensko Primorje in Trst

izjava:

Motivacija, s katero so bile zaprte šole, nikakor ni utemeljena, ker pri izostanku učencev od pouka ni šlo za politično manifestacijo v navedenem smislu besede, še manj pa za propagandno sredstvo ali politični pritisk, ampak zgolj za vsega ljudstva spontan izraz sočutja do žrtv in ogorčenja nad zločinom. Ne vemo, zakaj naj bi bilo prav mladini zabranjeno krajanje onih čustev, ki so te dni navdajala ves narod, ko imamo vendar v raketni nepopadli dokazi, da je civilna policija streljala v šoli in pretepała otroke.

Spriču tega, da se je pri nas že izrazil in potekal zahtevni boj, se ne moremo ubraniti vtisa, da so v ozadju na delu sile, ki jim je dobrodošel vsak neutemeljen povod, da bi bilo ukinjeno slovensko šolstvo v Trstu. Poudarjamo, da šole niso le zadeva učencev in njihovih staršev, ampak so kulturna last in potreba vsega naroda, ki jih ne sprejema kot milošino, ampak kot eno osnovnih demokratičnih pravic. Ne more biti vroka, da bi mu kdo kratal to pravico, a če se mu to zgodí, je to groba žalitev naroda, ki je toliko žrtvoval za svobodo in demokracijo.

Dejstvo pa, da Zavezniška vojaška uprava veže zopetno otvorenje šol na pogoj, da učenci in starši dajo obvezno izjavo, je za slovensko šolstvo skrajno poniževalno, ki nas spominja na sistem kolonializacije, neuvaden pri nas v Evropi.

Vkljub vsemu nočemo verjeti, da ima Zavezniška vojaška uprava namen, vzeti našemu narodu

MOS protestira

14. marca 1946.

ZAVEZNIŠKI VOJASKI UPRAVI
Gospodu polkovniku Robertsonu, namestniku višjega častnika za obilne zadeve

TRST.

Osvobodilni svet za Trst smatra nardčo Vallega šolskega odseka, s katerim odreja, da se zaprejo slovenske šole v Trstu, za čin, ki je v nasprotju z narodnimi pravicami Slovencev in v nasprotju s pravicami vseh narodov, da se njihovi otroci poučujejo v materinskem jeziku.

Poučevanje v slovenskem jeziku je italijanska vlada Sloveno, tako da dijaki niso ne pomeno dobro svojega materinskega jezika. Sedaj pa šolski odsek zopet prepeljuje slovenskim otrokom poučevanje v njihovem materinskem jeziku pod pretezo, da so se na slovenskih šolah udeležili splošne stavke, katere se je kompaktno udeležilo vse prebivalstvo in tudi nekatere italijanske šole, kakor gimnazija »Petrarca« in deloma »Volta« ter ljudske šole pri Sv. An. in Skednju, Sv. Ivana, Sv. Jakoba, Barkovijah in na Opčinah.

Osvobodilni svet zato ostro protestira proti pretraskanemu odloku, ki zapira slovenske šole in v imenu slovenskih staršev in otrok zahteva, da se te šole takoj redno odpre.

Smrt fašizmu — svoboda narodu!
Predsednik:
(odv. Giuseppe Pogassi)

Samo dejstva

Radio in svetovni tisk sta javila, da se medzavezniška komisija pri razsojavanju spora med Italijo in Jugoslavijo zaradi meje ne bo ostra na slavaloke, napise in manifestacije, ampak zgolj na dejstva, ki se nanašajo na narodnostni, zemljepisni in gospodarski položaj dežele.

Dovolite mi, da kot bivši državni poslanec v rimskem parlamentu, ki sem zastopal tam jugoslovansko manjšino v Italiji, komentiram na kratko zgoraj citirano izjavo.

Z izjavo in — s tem v zvezi — s delom medzavezniške komisije se popolnoma strinjam in bi prav tako ravnal, če bi bilo meni nalozeno isto delo.

Dovoljsem pa si nekaj pripomb k navedenim dejstvom.

Prvo dejstvo: narodnostni položaj. Za pravilno ugotovitev narodnostnega stanja na Primorskem bi morali vzeti za podlago stanje šik pred prvo svetovno vojno, recimo 1914. Kajti po prvi svetovni vojni je fašizem prišel v Trst in na Primorsko sploh na slovenske Italijane iz kraljevstva, dočim se je moralo izseliti nad 190.000 Slovanov. Končno je znano, da se je med drugo svetovno vojno in tudi potem začelo v Trstu več desetletij tujevo, večinsko in Italije. Sicer pa naučijo vsemu umetnemu preoblikovanju naše dežele tvorijo Slovani večino.

Slovani prebivajo na tem ozemlju popolnoma kompaktno, Italijani tvorijo samo otok, prav za prav otok, ki so kerog in kerog obdani od slovenskega morja. Novejša iterska mesteca nima teritorialne zveze z Italijo, tudi Trst, ne, kajti Trst je deloma obdan od morja, po večjem delu pa od slovenskega prebivalstva. Med Trstom in Italijo so popolnoma slovenska naselja od Barkovelj do Šestjana in Devinca.

V samih italijanskih otokih in otokih ziv polovica postitajantskih Slovanov, kar boste takoj ugotovili iz njihovih prirčkov. Med prvo svetovno vojno, ko sem bil za kaplana v tržaškem mestu, sem naredil statistiko Tržačanov po primirju in poročilo: 78% jih je slovenske krvi. In ta danes ni dosti drugače. Le skličite pripadnike katerega koli stanu ali osebe katerega koli večjega industrijskega ali trgovskega podjetja in priložite njih primke in skličite tudi njihovih mater. Kar začetki se boste, koliko je v mestu prebivalcev slovenskega porekla. Pri tem ne smete pozabiti dejstva, da je fašistična vlada v eni sami dobi postitajantsila nad 50.000 slovenskih prirčkov.

Italijanska je bila umetna ali navduševit nasilna. Ako mestni službeniki niso pošiljali otrok v italijanske šole ali če niso doma govorili samo italijansko, je bil vsak namučeno brez pardaona odpuščen iz službe. Ko sem v letih 1914. do 1916. bil za kaplana pri svetem Ivanu v Trstu, je bilo v zupnijski tako malo Italijanov, da italijanski kaplan sploh ni imel dela, dočim sem moral jaz kot slovenski kaplan res garati. Rimski vlada je v letih 1918. do 1920. nos te zupnije tako spreminila, da so danes Slovinci v manjšini. Kar se je godilo pri svetem Ivanu, to se je godilo v Trstu in v vseh drugih krajih. Do 18. stoletja so bile italijanske družine samo obkrožje Sv. Justa do Starega Sv. Antona in do Riborja.

Mar sored, ki mi na prevejen nobni ali nasilno uprabi ovo, ima pravico do nje? Ova ni njegova, njegova je samo... tatvina.

Drugo dejstvo: zemljepisni položaj. Za avdencio bodo proučili tu mnogo fašistični in nacionalistični Italijani z zemljepisnih razlogov. K tej točki si dovolim posebno pripombo. Italijani so v splošnem slabo znalci geografije. Ko sem bil na srednji šoli in je bila v razredu polovica Italijanov in polovica Slovencev, so bili Italijani vsiljeni v risanje, v zemljepisje pa vselej zadnji. To velja za Italijane sploh. Jako značilen je naslednji primer. Ko je Italija leta 1918. zasedla Trst in postavila za škofa Italijana Angela Bartolomajusa, je tega prišel obiskati prijatelj iz kraljevstva, neki kononik stolne cerkve. Med pogovorom, ki se je razvil med škofom in kanonikom, je kanonikom tudi ta stavek: »Pri nas v Italiji smo leta in leta čitali o propagandi v priročju Trento — Trieste in fas sem misli, da ločb Trst od Trenta samo most. Kako razočaranje zame, ko sem danes v Trstu uprabil, kod se gre v Trento. Zato se, gospodje komonari, nikar ne uduite, de vam bodo italijanski nacionalisti trdili, da spada Trst iz geografijekega vidika k Italiji. Kajpada je to smešno! Če pogledamo evropski zemljevid, lahko takoj ugotovimo, da Jadransko morje loči Italijo od Jugoslavije. Kar je na levo, sodi k Italiji, kar je na desno od morja, sodi k Jugoslaviji.

Ubili so jih, ker so hoteli Jugoslavijo

Trst je znova odprl svoje srce. Znova je dal mogočnega izraza svoje visoke demokratične miselnosti, ko so deset in desetiški njegovi ljudi v mogočem spreduhu počastili še dve novi žrtvi fašistične bestialnosti. Uporen molk je legel na tržaške ulice. Molč, ki je pokazal disciplinirano moč množice, ki je ne morejo izgovoriti preracunane fašistične provokacije. S trupli nedolžnih žrtv, ki sta padli zato, ker sta ljubili svobodo in z množico, je šla skozi tržaške ulice njena bolest, želja za njo njen borbeni duh, ki daje vedeti vsemu demokratičnemu svetu, da ima v tržaškem ljudstvu odločnega soborca za demokratična načela, fašističnim in novofašističnim izročkom pa, da imajo v njem sovražnika, ki ni in ne bo štedil svojih sil, da si utre pot k zasluženi svobodi. Z množico je šla skozi tržaške ulice njena ponosna zvesta, da izpolnjuje oporoko 46.000 žrtv, ki so padle zato, da bo ljudstvo Primorske in Trsta moglo živeti svobodno novo življenje v Jugoslaviji.

Medzavezniška komisija na Krasu

Povsod jo je prebivalstvo navdušeno pozdravljalo in izražalo svojo voljo z mogočnimi manifestacijami za Jugoslavijo

V popoldanskih urah je kolona avtomobilov s člani vseh štirih delegacij Medzavezniške razmejitvene komisije izbrala po čisti območju proti Trstju. Prebivalstvo kraških vasi, ki že ves čas, odkar je komisija prišla v Julijsko krajino, nestrno pričakuje njenega prihoda, je bilo o tem kaj hitro obveščeno. Pod slavalokj so se v vseh vaseh zbrali ljudje in pričakovali visokih gostov. Prišli so z zastavami in transparenti, da bi komisiji dokazali svoje želje in zahteve.

Veselo je bilo ljudstvo Dobrodo, kjer se je Medzavezniška komisija ustavila. Vsi vaščani so čakali na glavnem trgu z zastavami in transparenti, na katere so napisali svoje težnje in pozdrave. Ko se avtomobil s člani delegacij Medzavezniške komisije ustavil, je ljudstvo obkročilo in pozdravljalo goste. Veselje je žarelo iz obrazov vaščanov. Prestavniki Krajevne narodne osvobodilne odbora, SIAU-ja in drugih antifašističnih organizacij so v imenu vsega

HOČEMO PRIPADATI F.L.R.J. KER ZATO JMO JE BORI ZATO JMO ŽRTVOVALI. PANI BORJEV ZRTVE FAŠISTIČNE TERORJE V ZAPORIH V ITALIJI V INTERNAUCIJI V MEMČU 70 POZGANIH DOMOV IN 6 HLEVDV. NAJ MILION MATERIALNE JKODE

Zrtve Opatjemesla na Krasu za Jugoslavijo

prebivalstva izrekli visokim gostom dobrodoščilo. Povabili so Zavezniško komisijo v bližnjo hišo, kjer je le ta sprejela vaško delegacijo, s katero se je pogovarjala o njihovih življenjskih pogojih, o njihovem delu, njihovi udeležbi v narodno osvobodilni borbi, življenju pod Italijo itd. Dalj časa se je Zavezniška komisija zadržala v razgovoru z delegacijo. Nato so vaščani v vsakim gostom pripravili skromno zakusko, ter se jih zahvalili za njih obisk in se prisrčno poslovili. Ves čas, ko se je Zavezniška komisija mudila v razgovoru z delegacijo, so ostali vaščani pred hišo, vzklikali Jugoslavijo, maršali Titu, in neprestano zahtevali priključitve k Jugoslaviji. »Skupno smo se bori, skupno hočemo živeti v miru, so vzklikali ljudje.

Veseli, da jih je Medzavezniška komisija obiskala, so se ljudje poslavljali od nje in ponovno vzklikali, da je za njih življenje le v Titovi Jugoslaviji.

V Opatjemeslu

Na poti proti Gorici, pri prvi hči v Gaberjah, ob glavni cesti, so bili zbrani vsi vaščani z zastavami in napisli, ter čakali komisijo. Tudi vaški župnik je bil z njimi. Toda njihova vroča želja se jim ni izpolnila. Avtomobil so zavili po strmi cesti proti Opatjemu selu. Tudi tu so bili ljudje obveščeni, da je Za-

vezniška komisija na Krasu in so se zbrali na trgu, da bi jo pozdravili, če bi prišla v njihovo vas. Kot je panju je zasluščilo med ljudmi, ko so zagledali prvi avtomobil zaščitni proti trgu sredi vasi. Iz stolnih grt je zadonel »Prirodno pozdravljani, dragi gostje, v naši vasi, ko so člani komisije izstopili iz avtomobilov. »Zivela Zavezniška komisija! Zivela Federativna ljudska republika Jugoslavija! Ziveli maršal Tito!« so vzklikali vaščani, ko so se člani komisije pozdravljali s štabom Odrda Jugoslovanske armade za Slovensko Primorje, Trst in Istro. V imenu vseh vaščanov so visoke goste pozdravili namestnik predsednika in tajnika KNOO za Opatje selo ter predstavnik SIAU-ja. Medzavezniška komisija je sprejela to delegacijo v neki hiši na glavnem trgu, kjer je prav tako kot v Dobrodoju, povpraševala delegate o življenju vaščanov, o njihovih ekonomskih prilikah, o njihovem nacionalnem življenju v času, ko so bili pod Italijo itd. Medtem pa so zunanji vsi vaščani prepevali partizanske pesmi, vzklikali Jugoslavijo in pričakovali, da se člani Medzavezniške komisije vrnejo s pogovora z vaško delegacijo. Mala pionirka je držala v svojih otroških ročicah pionirski prapor in skupno z ostalimi pionirskimi pesem. Zena v črni, ki je v borbi zgubila moža in dva sinova

je držala v roki transparent z napisom »Ziveli tovariš Kardelj!« Solze so ji tekale po licu, ko je skupno s svojimi sovaščani vzklikala: »Kjer so naše žrtve, tam so naše meje. Neumorno so čakali ljudje na trgu in vedno znova ponavljali svoje zahteve: »Hočemo, da se priključimo k FLRJ. Zahtevamo naše pravice. Zahtevamo, da se upošteva določbe Atlantske kartice. S Titom v borbi, s Titom v svobodi! Borili smo se za priključitev k Jugoslaviji.«

Sonec je že zahajalo in pričelo se je temniti, ljudje pa so še vedno stali na trgu. Skoraj dve uri je bila vaška delegacija pri Medzavezniški komisiji. Na kraju razgovora je delegacija izročila komisiji resolucijo, v kateri so vaščani navedli, koliko žrtv so dali v narodno osvobodilni borbi. Resolucije so komisiji izročile tudi delegacije brinjših naselij Lovkvice, Nova vas in Hudičlog. Nato so komisijo skromno pogostili, in se s posameznimi člani prisrčno razgovarjali.

Po končanem razgovoru je komandant Odrda J. A. za Slovensko Primorje, Trst in Istro, tov. polkovnik Dragomir Benčič povabil Medzavezniško komisijo k sebi, da jo skromno pogosti. Člani Medzavezniške komisije so pri to. komandantu zadržali okrog 4 ure, nakar se je tov. komandant polkovnik Benčič od njih prisrčno poslovil.

Manifestacije za Jugoslavijo mora upoštevati tudi zavezniška komisija

Trst, 13. Tanjug. — Dopisnik agencije »Unipress« poroča o impozantnem pogrebu žrtve, ki so padle v nedeljo v tržaškem predmestju Skednju, ki je policija streljala na ljudi, ki so protestirali proti odstranitvi jugoslovanskih zastav. Dopisnik poudarja, da se je pogreb udeležilo približno 150.000 ljudi.

»Dopisnik« so menjaja, piše dopisnik agencije »Unipress«, da ustrica pogrebna svečanost neuradnemu plebiscitu, ki bi v Trstu in okolici obkročilo prinesel prednost slovenskega prebivalstva pred italijanskim.

Zavezniška uprava smatra, da šteje tržaško okrožje približno 25 tisoč prebivalcev. Dopisnik »Unipress« poudarja, da so v povorki nosili več sto zastav, vključno jugoslovanskih in slovenskih in da so slovenski in italijanski govorniki na pogrebu terjali razpust očitne policije.

»Mednarodna komisija, ki ima nalogo, da reši vprašanje mej, pravi dopisnik, mora upoštevati to politično manifestacijo kot teras ljudske volje za priključitev k Jugoslaviji.«

»Dopisnik« so menjaja, piše dopisnik agencije »Unipress«, da ustrica pogrebna svečanost neuradnemu plebiscitu, ki bi v Trstu in okolici obkročilo prinesel prednost slovenskega prebivalstva pred italijanskim.

Demonstracije proti CP v Kobaridu

Dne 13. marca je trg »Svobode« sprjel ogromno množico ljudi, ki so se zbrali s predreki prestopi. Hudo so bili ranjeni stari očane Camillo August in Kreda, obo predsednika krajev. NOO tov. Razi Hraš in Borjane in št. neki starši mladi. Vse je obilna kri. Pri pomoči so jim nudili zavezniški vojak. Bil ovrta dohoda demonstrantov v Kobaridu. Ljudstvo je bilo zadovoljno, ni videlo čerčinov, trg pa je bil poln transparentov in žalnih zastav. S trga »Svobode« je povorka krenila na polje, kjer je z ogorčnimi protesti zahtevala njeno ta-

Maršal Tito prispel v Varšvo

London, 14. BBC. — Poljaki radio sporoča da je maršal Tito nočoj prispel v Varšvo.

Kleветniška kampanja Italijanskega tiska proti Jugoslaviji

Moskva, 14. Tass. — Diplomatski urednik »Zvestij« piše: »Med problemi, ki jih morajo urediti velesile, zavzema problem Julijske krajine precej važno mesto. Etnografske razlike tega ozemlja in italijanske teritorialne zahteve z ene strani in jugoslovanske z druge strani, so povzročile potrebo, da ta problem rešijo velesile. Komisija, ki je bila ustanovljena po sklepu Sveta zunanjih ministrov v Londonu septembra t. l., je prišla dva dni v Trst, da bi preučila položaj na mestu.

Zdi se, da bodo Italijanski krogi, ki so v takem ali drugačnem obsegu odgovorni za nasilja nad ljudsko voljo, ki jih je zagrešil italijanski imperializem in nedavni pretoklosti, pokazali vsaj neko zmernost in razumnost in pričakovali sklep komisije. Toda italijanski reakcionarji so skrajno nepopravljivi.

Ze v pričakovanju prihoda medzavezniške komisije v Julijsko

„Skoci Trst je stopil fašizem na Baikan“

Tirana, 14. Tanjug. — Albanska nova agencija »ATA« sporoča, da je list »Balkimis« objavil članek o vprašanju Trsta in Julijske krajine, poudarjajoč, da obstoji med slovenskim prebivalstvom te pokrajine in italijansko manjšino posebna enotnost, ki je bila ustvarjena v narodno-osvobodilni borbi. Omenjajoč cilje mednarodne akcije v zvezi s temi pokrajina piše list »Balkimis«: »Trst je služil fašizmu, da se je mogel razviti v Srednji Evropi. Trst je luka, skozi katero je fašizem stopil na Baikan in skozi kraljevstvo Italija dobila Trst, bi to pomnilo grožnje miru in demokraciji na Baikanu.«

Zaradi tega ni tržaški problem samo jugoslovanski problem, pač pa tudi problem vseh držav Srednje Evrope; in posebno problem demokratičnih držav na Baikanu.

Teror v Benečiji

Z Narodno osvobodilno borbo se je pričela Slov. Benečija zopet narodnostno prebujati po skoraj stoletnem razmarovanju. Hkrati z narodno zavestjo je rasla pri benečnem kmetu tudi zavest, da se bo le s priključitvijo k ostalim slovenskim zemljam rešil ta široka predel gospodarske izkoriščenosti od furianke velesposobnosti gospodarstva, da bo le po premeritvi njih gospodarstva na vzhod tudi za Benečane lahko nastopila doba procveta. Videmski in dodajski šovinisti so kmalu začeli izdatno nevarnost svoje imperialistične interese. Nobeno središče jim zato ni bilo prepovedano, da bi zopet prišli Benečane k hlapčevstvu napram italijanskemu gospodarstvu, da bi s strahovanjem uničili njegova duha svoboda in demokracija, ki je vstajal v teh hribih. Zato so po porazu nacifašizma vpisovali v tankajšnje partizanske organizacije vse najhujše fašiste in vojne zločince, ako so mislili, da bi jim lahko služili za teroriziranje prebujenih in zavestnih Benečanov. Toda domače partizanske enote Slov. Benečije so pripadale Titovi NOV. Zato so imele preveč bridkih izkušenj, da bi jih bilo možno preleteti in pridobiti s takimi metodami. Prav tako so vse podobne pokuse onemogočile tudi garibaldinske enote iz Karnije in sosednje furianke nišne. Le osovci, kateri nikoli niso hoteli sodelovati s Titovimi benečnimi enotami, so na slepo vpisovali vse najbolj kompromitirane elemente v svoje vrste. Na stolne osvobodilnih partizanov se je tako rodilo šele ob smrti nacifašizma, ko je prenehala partizanska borba. Nacifašisti so se prelevili v osovce. To orodje italijanskega šovinizma v Slov. Benečiji je postalo zdaj strah mirujočnega prebivalstva. Dnevno čujemo o njihovi teroristični dejavnosti, kot smo včasih slišali o dejavnosti skvadristov.

Objavljamo danes v originalu dopis, ki smo ga dobili o tankajšnji razmerah:

Fašistični teror, rop in nasilje nad antifašisti v Slovenski Benečiji in v živih vseh, ki mejijo z Benečijo v oči A. se nadaljuje, odkar so edine J. A. zapustile te kraje in se umaknile po dogovoru Tito-Alexander. Teroristična dejavnost izvaja osovci, ki imajo, kljub formalni razorožitvi, še polno orožja. Zavezniki zasebene oblasti pa iščejo orožje in vršijo hišne preiskave pri antifašistih, ki so žrtvovali vse v boju proti fašizmu.

Prišlo se je 23. maja p. l., ko je ena izmed osovskih skupin, ki so se 1943. leta v italijanskih fašističnih enotah ropale v živih krajih, obkrožila vas in okolice Hrašta Antona. Ker ga osovci niso našli doma, so mu odprli hišo.

Izpred potnega sodišča

Dne 12. t. m. je bila razprava proti osovskemu Fortinu Ivanu iz Trsta, ki je obtožen, da je kot potniško sodeloval z SS-ovci in pri upravnih postopkih. Po pričanju Zanteti, člana komisije za čiščenje nacifašizma, je javni tožilec zahteval oprostitev. Sodišče je obtožnico oprostilo.

Naslednja razprava je bila proti poročniku republikanske fašistične milice Corradinu Leonardu iz Astaga, ki je obtožen, da je sodeloval z SS-ovci in da je s svojo posadko v Kanalu napadel partizanske enote ter s streljanjem povzročil smrt ljudi. Obtožbeno se je izgovarjal, da je svojo posadko vezal samo zato, da bi bila pozneje sposobna vstopiti v partizanski vrste. Njegove izjave sta potrdili tudi dva razbremenjena prič. Vsemu temu pa ugovarja pismo, v katerem je obtožbeno opisal napad na partizane in navzdel številno ubitih in ranjenih vojakov. Vsebinsko tega pisma je objavil list "Popolo Vicentino". Javni tožilec je zaradi pomanjkljivosti dokazov, kakor je sam dejal, zahteval oprostitev. Sodišče je obtožnico oprostilo.

Predsednik Nachich, javni tožilec odvetnik Gherra, branilec odvetnik Annocia, zapelnik Romano.

Slovensko narodno gledališče za Trst in Primorje

uprži v Trstu v gledališču Fenice v ponedeljek dne 18. marca ob 8. uri Srečno glasbeno komedijo "Pesem s ovest", v režiji Milana Koviča in inscenaciji arh. Bojana Stupice. Sodelujejo Rado Nakrat, Milan Kovič, Modest Sanein, Zlata Radošič, Ema Starčeva, Stane Raztresen in Sandi Valli ter mali jazz-orkester. "Pesem o denarju" napisal in ugalsil Vinko Vodopivec, O ljubici novej" ugalsil Guido Cergoli, "Cudovita sreča" ugalsil bil Mario Sanein.

V torek dne 19. marca ob 8. uri Borova igra v narodno osvobodilne borbe "Razraganec". Repriža se nad vse uspele drame je za Slovensko narodno gledališče za Trst in Primorje praznik umetniškega delovanja člana in režiserja Justa Košuta, ki stavi ta dan pet in dvajsetletno svojega umetniškega delovanja. "Razraganec" režira Justo Košuta, inscenacija je delo slikarja Avraha Lučiča. Sodelujejo: Justo Košuta, Angela Rakarjeva, Eliza Barbičeva, Valerija Silova, Zora Jugova, Mario Sile, Sandi Valli, Polde Delman, Danilo Turk, Belizar Sanein, Josip Batič, Franc Duje in Josip Filer.

Predprodaja vstopnic za obe predstavi od petke dalje v knjigarni Stoka, na dan predstave pa v gledališču Fenice. Cene sedemdeset 80, 60, 40, stoječca 30 lir.

Državna vinarsko-sadjarška šola v Škocijanu pri Kopru

Prve dni prihodnjega meseca aprila se bo začela v Vinarsko-sadjarški šoli v Škocijanu pri Kopru redni pouk za kmetijske fante, kateri se mislijo posvetiti kmetijski stroki. Pouk bo trajal eno leto, odnosno 18 mesecev. Poučevali bodo vse stroke, kakor: sadjarstvo, vinogradništvo, kletarstvo, vrtnarstvo, poljedelstvo, živinorejstvo, živilnozdravstvo, gozdarstvo, čebelarstvo, kmetijsko gospodarstvo in knjigovodstvo. Teoretičen pouk bo v dopoldanskih urah, popoldne pa praktično vežbanje, primerno času in potrebam na lastnem posestvu.

Šola ima svoje posestvo, ki meri 11 ha in nekaj zemlje v zakup, vsega skupaj 14 ha. Posestvo je vse obdelano. Tri ima šola 8000. Sadnih dreves je 2500 (brezkeve, česni, bruski, jablan, češpeli, marelice in kaki-jablan). Drevesje je po večini priključeno. V drevesnici bomo letos sadili 10.000 divjakov. Napravili bomo tudi novo matičnjak in silnico. V silnici se bo že letos sililo 15.000 cepelinov trt, katere bomo posabili v trzinco in jeseni razprodali našim vinogradnikom.

Šola ima tudi 5 glav goveje živine švicarske pasme. Sedaj namerava živino še pomnožiti vsaj na 8 do 10 glav. Ima tudi dva konja, ki ju rabi za vprego.

Vzoren kokošnjak je še dograjen in urejen tako, da bomo lahko gojili dve različni kokošji pasmi. Grajdimo tudi različne racinjske pasme, terega bomo kmalu dogradili. Grajdimo, katero je šola manjkalo, tudi gradimo in bo v kratkem dokončano po najnovšem sistemu, ki je za naše kraje najbolj priporočljiv. Uprava si prizadeva, da bi pred ekrebeli šoli vse potrebno, tako da imajo fante priložnost, naučiti se kmetijske stroke praktično in teoretično.

Res je, da so tu velike težave, vendar upamo, da bodo vsi občani šoli kar najbolj podprli in da bo naša šola nudila gojtnem rus vse potrebno, da se bodo na Slovenskem Primorju izobraževali kmetijski strokovnjaki, katere da ne tako najno rabimo za bodočevit naše države in lepo prihodnost naših kmetovalcev.

Ker je čas do otvoritve rednega pouka zelo kratek, naprošamo vse okrajne in krajevne ljudske odbore, da obvestijo vse one fante, kateri se mislijo resno posvetiti kmetijski stroki in so dokončali s dobrim uspehom 4 razrede ljudske šole, da takoj vložijo prošnjo na upravo Vinarsko-sadjarške šole v Škocijanu pri Kopru za sprejem.

Prošnji je treba priložiti:

- 1) cojni list,
- 2) zadnje šolsko spravevalo,
- 3) potrdilo krajevnega odbora o zadržanju med okupacijo,
- 4) potrdilo o premoženjskem stanju staršev ali skrbnikov.

Vsak gojenec, kateri bo sprejel v šolo, bo moral stanovati v inter-natnu. Pogoje, pod katerimi bo gojenec sprejet, bomo vsakemu pravočasno sporočili.

Grške volitve brez ljudskih množic

Moskva, 14. Tasa. — Diplomatski uradniki izvesti pisne: "Lesti krogi, ki zagovarjajo politično "enmesavanje" v španske zadeve, se izrekajo za najbolj odkrito vmešavanje v notranje zadeve Grčije. Dogodki zadnjih tednov prikazujejo — dan ni mogoče bolje demokracijo politiko teh krogov v Grčiji.

Angielski, francoski in ameriški opazovalci so že daljša v Grčiji, toda to ne ovira fašističnih monarhističnih tolp, da bi terorizirale prebivalstvo; ne le kvitarje, temveč tudi usmrjene liberalne stranke. Grški demokratski zahtevajo, naj se volitve, doletene za 31. marec, prelože. Sam ministri predednik se je moral obrniti za enavetv v London, odgovorili so mu pa, da ni razloga, da bi se pretravalo delovanje terorističnih tolp Kitosov in da se volitve morajo vršiti doletene dne. Ta sklep utemeljuje angleški tisk s tem, da 1200 anglo-ameriških, francoskih opazovalcev ne more v nedogled ostati v Grčiji. V Londonu dokazujejo s tem "skrb", kot jih je malo videti, za grško ljudstvo in ugotavljajo, da je v interesu Grkov samih, da izvedejo čimprej volitve, kajti britanske čete bodo umaknili tako po volitvah. Vendar ti argumenti niso prepričali grškega javnega mnenja. Udeležba na volitvah niso odklonile samo kvitarke stranke, temveč tudi Mylonos, finančni ministri in voditelj poljedelske republikanske stranke ter Kafandarji, podpredsednik vlade in voditelj nepredne republikanske stranke, ki sta izjavila, da njuni stranki odklanjata udeležbo na volitvah 31. marca ter sta odstopila skupno s sedmimi drugimi ministri.

Volitve se bodo vršile 31. marca, toda ljudske množice se jih ne bodo udeležile. Po izjavi vseh objektivnih opazovalcev namreč demokracija ne deluje in zagotavlja. Kafandarji ugotavljajo, da je odgovorna za položaj v Grčiji britanska vlada, ki je, kot je izjavil, "prepušča desničarjem popolno svobodo, da uvajajo nevarne, teroristične režime".

Taka je dejanska demokracija, ki je Churchill tako pri sruči, ki jo uveljavljajo v Grčiji grški reaktorji pod zaščito tujih bajonov.

OD TRIGLAVA DO JADRANA

Ilirski Bistrica

Rudarji premočnega Snežnika v teku enega samega tedna mescema februarja povečali produkcijo premočja za 40%. Povečanje produkcije je omogočilo odkritje novih premočnih žil. Delavec Windisch-gravitov, ki je sedaj v začasnih uravi KUNJA, so v teku enega meseca s prvimi produkcijo okroglega lesa v ameriški s predvojno produkcijo od 18 na 24 metrov dnevno. Poleg dela pa se približno 50 delavcev redno udeležuje študijskega kroga v okviru. Enotnih sindikatov. Cesar se nauče v krožku, potem delavci pripovedujejo svojim tovaršarjem v tovarni Follera, na Tomičevi šagi. Skarpovi šagi. Semevoji šagi in rudniku Snežnik. Z uspehom so zadovoljni.

Tudi žene ne zaostajajo za delavci. Sodelujejo na vseh poljih javne dejavnosti, slasti pa se odlikujejo pri nabiralskih akcijah. Za pomoč pri partizanskim vdovom so bile nedavno zbrale 9000 lir.

Idrija

Rudarji živoročnega rudnika so delali prostovoljno že mnogo dni zastonj, in zaslužek v teh dneh darovali v kulturne in socialne namene. Ker pa se zavajajo, da je za sluzna prav komunistična partija, da je v najhujših časih organizirala osvobodilno gibanje jugoslovanskih narodov, so pred kratkim darovali izkupičke zadnje udarniške dneve, ki znaša 200.000 lir v sklad Komunistične partije. Sklenili so, da bodo tudi v prihodnosti hodili po poti, ki je je začrtal tov. Tito.

Markovščina

Prebivalci so pričeli s prostovoljnimi delom pri popravilu vodovoda, ki bo zalegal s pitno vodo vasi Herpelje, Kozina, Matenja vas in Boršt. Do sedaj so morali vodo za te vasi voditi iz Divače, kar je povzročalo velike nepravilne in težave. S popravilom vodovoda bo rešeno eno najbolj perečih vprašanj, ki je vedno težilo prebivalce teh vasi.

Javorje, Obrov

Mladina teh vasi pa je šla na delo v Bravovo brdo, kjer je očistila riviševni požarni domov. Prostovoljno delo mladine je bilo predvsem namenjeno temu, da pomagajo domačinom pri obnovi in da podpre priprave za obnovitveno združbo, ki se bo v kratkem ustanovila v okraju Herpelje-Kozina.

Dol pri Dobrodu

Dasiravno se vaščani le malo oglaajo, ne spijo, temveč aktivno delajo na vseh poljih javnega dela.

vali da mora metso pripadati zaledju in ne narobe.

Pred kratkim je bilo v Ajdovšini posvetovanje okrajnih referatov delavske mladine. Na tej konferenci si je mladina zadala naloge, da bo pričela z načrtnim delom predvsem v rudniku Idrija, na šagah v Postojni in v Ilirski Bistrici, v tovarni vezanah plošč Follera in v rudniku Vremski Britof. Sklenili so, da bodo dvignili produkcijo na predvojno stopnjo in še bolj utrdili delovno disciplino.

Tolmin

Kakor v drugih okrajnih centrih, se tudi v Tolminu vrši obrtni tečaj, kjer vajenci dobivajo potrebno teoretično znanje. Vajenci so pokazali dobro voljo za učenje.

Postojna

Dne 3. t. m. je bila pred okrajnim ljudskim sodiščem v Postojni javna razprava proti mladoletnikom, ki so 18. novembra 1945 ropali na Ravber komandi. Vojdarske skupine je za pred časom zbežal od doma. Prvi pomagač poštebnega roparja je bil obsojen na 9 let prisilnega dela z odvzedom svobode, drugi pomagač pa na 1 leto prisilnega dela z odvzedom svobode.

Belsko pri Postojni

Na zahtevo sindikalne organizacije sta bila z izgo na Belskem pri Postojni odpušteni dve delavci. Prva je bila odpuštena zaradi slabe discipline. Po dva - tri dni na teden je izostajala od dela, hodila v Trst in se pečala s črno borbo. Ker besede niso nič zalegle, so delavci sklenili, da delavcu odpuste, saj ljudstvo nima od nje nobene koristi. Druga delavka pa se je precej slabo obnašala v teku osvobodilnega boja. Mesto bilju bodo sprejeli na delo zavedne delavke, ki bodo znale izvršiti svojo dolžnost in aktivno sodelovati pri prvotnem tekmovalstvu.

TRST

Pogreb znane antifašistke

V torek 12. t. m. zjutraj so antifašiste in tovaršarji 1. okraja v dolgem sprevodu spremlili k zadnjemu počitku tov. Maro Rojca - Curkovo. Krasno so nosili tovaršarji, številni venci na čelu spreveda so izražali globoko hvalačnost in veliko žalost ljudstva. V cerkvi via S. Anastasio je po končanem cerkvenem obredu pevsko društvo "Škorkija" zapelo žalostino, nakar vsi oni, kateri so se pripravili za trte in sadno dreve, naj se zglašijo najkasneje do torka 19. t. m. v uradu ul. Zonta 2. Seboj naj prinesejo denar.

je spreved krenil čez most na Sentjokobski trg.

Tu sta se poslovila od tov. Maro dva tovaršarja od SIAU-a. V slovenskem govoru je tov. prof. Kosevec z globoko občutnimi besedami izrazil žalost navzduhi, ki se morajo prebiti ločiti od dolžne borka za pravice našega ljudstva, ravno v trenutku, ko bi tov. Maro krvavo potrebovali.

V italijanski se je poslovil od pokojne predsednik sektorja za škorkijo, ki se je spominjal časov, ki je ravno šestletni letni del imel priliko spoznavati neupojljiv značaj tov. Maro. Se kot delavca se ni ustrašila fašistične terorja, ki je tu najbolj divje razsajal, in je zbirala žensko mladino v organizacijo Mladinskih društev. Pozneje se je udeleževala kot aktivistka OF v osvobodilnem boju in tudi pred smrtjo ni nehala s svojim delom.

Po končanem govoru so spremlili oči sorodniki in prijatelji tov. Maro do zadnjega bivališča.

Prosvetno društvo "Slavko Škamperle"

Pevski zbor ima danes, kakor po navadi, vajo pri Subanu. Zaradi bližnje akademije je dolžnost vsakega člana, da se vsje udeleži takovto.

Fotni sindikati

Tajništvo Enotnih sindikatov o pominja, da bodo danes zborovanje vseh referatov ravnih direktivnih odborov kategorije.

Prehrana

Razdeljevanje paradniškov broge. Od jutri do 21. t. m. bodo razdeljevali vsem potrošnikom trižake obline po 100 g paradniškov broge. Čeče: na debele 88,30 za kg, na drobno 90 lir za kg.

Nakazila za apnenčev dušk

Kmetijsko nadzorstvo za trižake okrožje - sporoča vsem kmetovalcem, da bodo 15. marca nehali razdeljevati nakazila za apnenčev dušk, ki se uporablja za spomladansko umetno gnojenje pšenice.

Zato pozivamo vse kmetovalce, ki tega še niso uredili, naj se obvezano javijo pri pristojnem provincalem uradu U.P.S.E.A. za dvig nakazil.

Omenjeni apnenčev dušk bodo delili pri Kmetijski zadrugi in v njenih skladiščih do 20. marca.

Obvestilo

Vsi oni, kateri so se pripravili za trte in sadno dreve, naj se zglašijo najkasneje do torka 19. t. m. v uradu ul. Zonta 2. Seboj naj prinesejo denar.

GORICA

Katoliška tiskarna, najemnik Zaločništvo "Primorski Dnevnik" v Gorici, delo tedensko po eno uro za socialno skrbstvo goriškega okrožja. Socialno skrbstvo odloča, v katero namene gre izkupiček tega udarniškega dela tiskarniškega osebja.

Glasbena šola v Gorici

je pričela z rednim poukom. Vpisalo se je precejšnje število gojencev. Vpisovanje traja še vedno dnevno od 10-12. ure do 15-17. ure v prostorih Pevskega in glasbenega društva na trgu E. de Amicis (na Korni) št. 8 v pritličju. V otroškem in mladinskem zboru se bodo učili gojenci petja po notah. Za tečaj znaša ukovina 50 lir mesečno. Siromani gojenci pa lahko za prostoje za znižanje ali za oprostitev plačevanja.

Društva in ustanove, ki so prejel javila, prosimo, da pošljejo svoje zastopnike k slavnostni otvoritvi šole, ki bo ponedeljek 18. marca ob 10. uri v zgoraj navedenih prostorih. K otvoritvi naj pridejo tudi vsi gojenci, ki so prispodne prosti.

Razdeljevanje tobaka

Glavna zaloga tobakovih izdelkov v Gorici javila, da se bo v petek dne 15. t. m. delil tobak za prvo polovico meseca marca, in sicer: 60 g na odrček št. 9 in 10 sedanje tobake nakazilni. Delili bodo sledeče vrste tobaka: Trinciatro forte 20 g, Toscani 10 g (2 cigari), cigarete Macedonia 10 g, cigarete Nacionalni 20 g.

Išče se risar

Okrožni urad za delo v Gorici išče za neko trvdno praktičnega risarja, ki je po možnosti diplomiran in vešč statistike. V ta namen poziva urad interese, naj vložijo pri njem najkasneje do 27. t. m. prošnjo na navadnem papirju in z dokumenti.

Državna kontrolna komisija in njene naloge

Včeraj popoldne je podpredsednik jugoslovanske vlade in predsednik državne kontrolne komisije Edvard Kardelj podal pred oboroženo Zvezne skupščine in odborom Skupščine narodov izjavno tolačenje zakonskega načrta o državni kontroli.

"Ta zakon predstavlja nadaljnjo izgradnjo ljudske oblasti v Jugoslaviji, je poudaril Kardelj, kajti sistem državne avtoritete v bivši Jugoslaviji ni poznal takega tipa kontrole."

Nadalje je Kardelj izjavil, da ni državna kontrola, policijska ustanova. Njena naloga je, da v prvi vrsti pomaga državnemu aparatu s tem, da opozarja, višje državne organe državne uprave na slabosti, in pomanjkljivosti dela nižjih organov in da odkriva razne zastarele ali nepravilne delovne metode, ki bi pokazale neracionalno poslovanje gotovih podjetij itd.

Obenem bo kontrolna komisija organizirala tako, da bo imel vsak jugoslovanski državjan možnost pritožbe; kontrolna komisija bo imela torej tesno zvezo s širokim ljudskim množicami pri preiskavanju in pritožbah.

Na ta način bo mogoče lažje odkriti krivice in varoke napake v državni upravi.

Državna komisija bo imela pravico in dolžnost ne samo ugotoviti napake in pomanjkljivosti, ampak tudi ukreniti vse potrebno, da se opopravi.

Poudarjal je potrebo take kontrole v sistemu ljudske oblasti, je Kardelj na kraju poudaril svoje prepričanje, da bo kontrolna komisija v velikih meri pomagala jugoslovanski vladi in republikanskim vladam pri izgradnji državnega aparata in njegovi izpolnitvi.

"Po Kardeljevem govoru je nastala diskusija, pri kateri je sodelovala več govtorikov.

Načrt zakona je bil sprejet z malimi dopolnili in spremembami.

ZAHVALA

Prav toplo se zahvalujemo vsem, ki so spremlili k zadnjemu počitku našega dragega, nepozabnega "šola in brata".

MRŠE IVANA

Ki je kot borec za svobodo demokracije in lepše bodočnost svojega naroda, daroval svoje mlado življenje. Frekrop in pogreb njegovih ostankov na pokopališču v domači vasi Smihel pod Nanosom, je bil v nedeljo 10. marca. Posebno se zahvaljujemo za številno udeležbo organizaciji OF in ZMJK za veliko blaginje vencev.

Globoko žalujemo: mati, oče, sestre in brat.

Poizvedbe

ČOK ZOOCHIL FRANC, letnik 1922, bil italijanski vojak na otoku Rodu v Grčiji, ud to zadnje večje januarja 1944. Komur je kaj znanega njegovi usodi, naj javi družini ČOK, Lokve 28 pri Trstu.

MALI OGLASI

ZAKONSKO SPALNICO, svetlo, v dobrem stanju, prodam. Naslov: Vogl degli Alpini 120, Opčina.

RADIO APARATA za 400 lir cca, 10.000 lir prodam. Redka prilika. Pojasnila Corso Garibaldi 6-1, 110.

Recitacijska matineja naših pesnikov

Slovenska prosvetna zveza, katere ima namen, da pospejuje ljudsko izobraževanje in da na ta način dviga kulturno raven našega naroda, je dala pobudo, da se priredi matineja, na kateri se bodo našli pesniki osebno predstavili našemu ljudstvu.

Naslednja ljudstvo, ki je v teh mesecih po smagi le našlo, koliko uspešnega so naši pesniki in pisatelji povedali svojemu narodu, do imelo priliko jih osebno spoznati in iz njihovih ust slišati tekočo, blagovito slovensko besedo in uglasiti vse obirno prostranost njihovega uma in srca. V svojem umu in srca so naši pesniki doleteli vse narode, njegova življenja, njegova blaženost in borbenost, njegova hvala in stremljenja, njegova dostojnost in njegove materialne prilike, zabeh so vse to s narodovostjo in občudovskega v dika in tu, da tam, kjer naši pesniki govorijo o svojem lastnem čustvenem in razumskem moljenju, o svojih osebnih, duševnih dopajanjih, je njihova izrazna sila tako močna in tako kristalno čista in tako lepa v svoji preprostosti, da prebivalca vsakega. Njihovi osebni doživljaji so končno dosti bližji, ki jih doživljamo pogosto tudi mi navadni ljudje, ki takim čustvom ne znamo dati tobnega in lepega izraza, a v tej njihovi miselni govornici besedi, leveni kot občudovani, opajajoča, močnega, bodeča, navdušujoča glasba, ki ima v sebi stino mod čustva, se znajdemo tudi mi sami. In ta dovršenost in točnost in obenem lepota tega prizvoka nas osveto, ker se v tem saarimo sami sebe v naših mislih in duševnih in ker s tem damo duška tudi našemu lastnemu veselju in blazosti.

Začutili bomo v teh pesmih, kako utripa srce našemu narodu.

Pregled kulturnih prireditvev

IVANJIGRAD. Preteklo nedeljo je komaj 5 mesecev, odkar so vaščani obnovili prosvetno društvo, pa so že imeli tri kulturne prireditve. Na teh kulturnih prireditvah so slasti mladinci pokazali, kaj zmorejo. Prav vse so se dobro izkazali. Tudi pevsko društvo dobro napreduje.

VRDELJA. Preteklo nedeljo je prosvetni krožek "Hraša" gostoval s svojimi pionirski na Kotelovcih. V durovni prosvetnega društva "Vilava" je priredil strojno delo veselo s bestrim sporedom. Po uvodni korčalnici "Mi smo vojski korenjaki", ki so jo zapeli pionirski zbor, so podali recitacijo "V pepelnosti nobis, kajni prvorček "Kuhars, enodajanko "Kamovani jalturov in pesmi "Poj karabinka", "Katjula in "Bratci vseh amov. Zbrano občinstvo je nagradilo iznajdljive pionirski s burnim pleskanjem. Pionirski so bili zelo razgubani in podajanju vlog, bodisi v recitacijah bodisi v igrah. Najbolj so se odlikovali Rinka, Adrijan, Lavra, Selma, Marj in mnogo drugih. Posebna zasluga gre tudi tov. Piji Godina, Mitkoti Rbki, Antonu Stojkoviču ter Maksu Barotu, ki je na koncu sprejela dirigiral mehani zbor odraslih pionirski.

DOLINA. Pred kratkim so skupno nastopili gošbeni, pevski in izravniki oddelek prosvetnega društva "Vodnik". Uprizorili so švedejanko "Trije ptički", ki je bila največji uspeh. Gošbeni oddelek je igral lepe korčalnice in koncertne kompozicije. Pevski zbor je podal nekaj lepih narodnih in rodoljubnih pesmi.

PREZINCA. Prosvetno društvo "Sora" je priredilo uspeh kulturni miting. Uprizorilo je rane igre, podalo deklamacije in pesmi. Mladinke so se dokaj udeležile v svoje vloge. Pokazale so, da so od prvega nastopa do danes mnogo pridobile na kulturnem polju. Navočim je zlasti ugajal vendar partizanskih pesmi. Velik uspeh je zela tudi igra "Preprek se mladosti", ki jo je spisal vačan tov. Božič Josif.

STEVERJAN. Ob priliki št. obilnice ustanovitve Rdeče armade je vsaka mladinna podarila pionirski lep prapor. V imenu vseh pionirjev se je mladini zahvalil načelnik pionirskega odreda tov. Svatroji. Sledila je kulturna prireditev, na kateri so uprizarili igrice "Zaplenjena puška", speli "Le vohup uboga gmajna", podali rane deklamacije in recitacije. Prireditev so zaključili s pesmijo "Je štalni pokolci".

KOLONKOVEC. Pred dnevi je pevski zbor "Proletars" prosvetnega društva "F. Prešeren" gostoval v kulturnem krožku "M. Krähna" v Trstu. Po končanem koncertu je sledil igra Goldom enpel "Duje vcelo" in "Brindisi". Pozneje je na trgu Barri-ra enpel se "Kolo" in "Barcarolo".

KMETSKA BANKA

R. Z. Z. O. Z. V GORICI

Sprejema vloge, daje posojila, otvarja tečajne račune, vrši vse denarne posle.

Telefon 226 GORICA, Via Carducci 14

Flos-Lactis

Idealna krema, da se hitro in prijetno obriješ brez vode in čopiča

Soffientini

Zastopnik za Jugoslavijo JULY MAYER - TRST, Piazza della Borsa 3